

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond
Kultuurikorralduse õppekava

Marii Rein
TEATER NOORELE VAATAJALE 2017
Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Marju Mäger, MA
Kaitmisele lubatud:

Viljandi 2018

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. ORGANISATSIiooni ANALÜÜS	4
1.1 Organisatsiooni analüüs	4
1.2 Organisatsiooni missioon ja eesmärgid	5
2. SÜNDMUSE TUTVUSTUS	8
2.1 Teater noorele vaatajale 2017 tutvustus	8
2.2 Sündmuse olulisus	9
2.3 Sündmuse eesmärgid	10
3. TEATER NOORELE VAATAJALE 2017 KORRALDUSPROTSESS	12
3.1 Projekti planeerimine	12
3.2 Projekti riskianalüüs	14
3.3 Projekti meeskond	14
3.4 Projekti eelarve ja rahastamine	15
3.5 Turundus ja müük	16
3.6 Projekti sotsiaal-majanduslik mõju	19
4. HINNANG SÜNDMUSELE	21
5. ENESEREFLEKSIOON	24
KOKKUVÕTE	25
KASUTATUD KIRJANDUS	26
LISAD	28
Lisa 1 Festivali programm	28
Lisa 2 Projekti ajaline tegevuskava	30
Lisa 4 Projekti eelarve ja täitmine	34
SUMMARY	38

SISSEJUHATUS

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemiasse sisse astudes teadsin, et minu sooviks on spetsialiseeruda teatrile ning etenduskunstidele üldisemalt. Kultuuriakadeemia kinnitas mõtteid ning andis nendele iga aastaga aina hoogu. Sain juurde kindlustunnet ning avardasin oma teadmisi kultuurimaastikul. Iga aasta edenedes tundsin, et soovin kõiki saadud teadmisi ja oskusi praktiseerida ühe suure väljakutsega, mis kulmineeruks minu lõputööna. Kui ASSITEJ Eesti Keskus pakkus mulle projektijuhi kohta festivalil “Teater noorele vaatajale” tundsin, et see ongi see õige väljakutse, mida oodanud olen ning kus ennast proovile panna.

Loov-praktiliseks lõputööks korraldasin festivali “Teater noorele vaatajale 2017”. Olin kolme päevase festivali projektijuht. Festival toimus 16.-18. oktoobril Viljandis ning selle üldiseks eesmärgiks oli pakkuda võimalikult mitmekülgset ja esinduslikku ülevaadet noore vaataja teatri hetkeseisust. Festivali peaesmärgiks oli olla platvorm, mis ühendab lastele ja noortele mängivad teatrid ning haridus- ja kultuuritöötajad, kes etendusi oma asutustesse tellivad, sealjuures, pakkudes noortele kvaliteetset teatrielamust.

Käesolev töö jaguneb viieks peatükiks. Esimeses osas analüüsin ja tutvustan organisatsiooni ASSITEJ Eesti Keskust. Teises osas annan ülevaate festivalist “Teater noorele vaatajale”, tuues välja festivali olulisuse ning eesmärgid. Kolmandas osas analüüsin festivali korraldusprotsessi, sealhulgas eelarvet, riskianalüüsi, sotsiaal-majanduslikku mõju ning turundusprotsessi, tutvustan ka korraldusmeeskonda. Neljandas osas analüüsin sündmust, toon välja selle korralduse plussid ja miinused ning tulemused. Viiendas osas annan hinnangu ise endale kui projektijuhile ning kirjeldan oma emotsioone ja õpikohti korraldusprotsessi ajal.

1. ORGANISATSIOONI ANALÜÜS

Käesolev peatükk annab ülevaate ASSITEJ Eesti Keskus MTÜst kui organisatsioonist, kes oli enim seotud sündmuse korraldusega. Sealhulgas on välja toodud organisatsiooni missioon ja eesmärgid.

1.1 Organisatsiooni analüüs

Mittetulundusühing on isikute vabatahtlik ühendus, mille eesmärgiks või põhitegevuseks ei või olla majandustegevuse kaudu tulu saamine (Mittetulundusühingute seadus 1996).

ASSITEJ Eesti Keskus on Eesti professionaalseid teatreid ning teatrispetsialiste ühendav mittetulundusühing, mis kuulub maailmaühendusse ASSITEJ International (ASSITEJ Eesti Keskus 2018). ASSITEJ International on rahvusvaheline organisatsioon, mis ühendab teatreid, teisi organisatsioone ja üksikisikuid, kes tegelevad noortele ja lastele suunatud teatriga, organisatsioonil on liimeid rohkem kui 100 maailmariigist (ASSITEJ International 2018). ASSITEJ Eesti Keskus vahendab Eestisse maailmas tehtavat lasteteatrit ning võimaldab oma teatrit maailmale tutvustada, end lasteteatri alal harida ja leida kontakte teiste tegijatega üle kogu maailma (ASSITEJ Eesti Keskus 2018).

Ühingu vara tekib liikmete igaaastasest osamaksust ja muudest maksetest, toetustest, riigi ja kohaliku omavalitsuse majandusabist ning muudest laekumistest (ASSITEJ Eesti Keskuse põhikiri 2006). Organisatsiooni peamiseks kuludeks on sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud ning erinevad tegevuskulud (Majandusaasta aruanne 2017).

Struktuur on üks põhitegureid, mis mõjutab organisatsiooni toimimist ning töötajate hoiakuid ja käitumist. Organisatsiooni struktuur kirjeldab traditsiooniliselt viisi, kuidas organisatsioon on jaotatud töörühmadeks ning kuidas on korraldatud aruandlus ja võimusuhted, mis seovad organisatsioonid töötavaid üksikisikuid ja rühmi. Struktuuri eesmärk on korraldada organisatsiooniliikmete tööjaotus nii, et igapäevane panus oleks

organisatsiooni eesmärkide saavutamisel rakendatud parimal viisil. (Brooks 2006, lk 200-201)

ASSITEJ Eesti Keskus MTÜ põhikirja kohaselt juhib ning esindab ühingu tegevust alaliselt tegutsev juhatus, milles on minimaalselt üks ja maksimaalselt viis liiget. Hetkel koosneb juhatus kolmest liikmest: Reeli Lonks, Katrin Nielsen, Toomas Tross. Juhatuse pädevusse kuulub kõigi nende küsimuste lahendamine, mis ei kuulu üldkoosoleku ega volinike koosoleku pädevusse. Ühingu kõrgeimaks organiks on ühingu üldkoosolek, millel iga ühingu liikmel on üks hääl. Ühingu liikmeks vastuvõtmist võib taotleda iga üksikisik või juriidiline, kes soovib arendada ühingu eesmärkidega kooskõlas olevat tegevust, esitab ühingu juhatusele kirjaliku avalduse, milles kohustub täitma ühingu põhikirja ja võtab aktiivselt osa ühingu tööst. (ASSITEJ Eesti Keskuse põhikiri 2006)

MTÜ ASSITEJ Eesti Keskust kui organisatsiooni iseloomustab sisestruktuurina lame siseehitus, ehk on moodustatud juhatus ning juhatuse liikmete ülesandeks on kooskõlastada oma tegevusi MTÜ liikmetega. ASSITEJ Eesti Keskus MTÜ liikmeteks on eraisikud, professionaalsed teatrid, harrastusteatrid.

1.2 Organisatsiooni missioon ja eesmärgid

Iga organisatsiooni üks tähtsamaid jooni on tegutsemise sihikindlus. Ettevõttele, asutusil või nende allüksusel on kindlad eesmärgid, mille nimel nad tegutsevad ning mis teeb nende tegevuse vajalikuks. Eesmärk kujutab mingit kindlat lõpptulemust, mida tahetakse saavutada. Eesmärk on seisund, mitte tegevus. Eesmärk peab andma vastuse küsimusele, mida tahetakse saavutada, mille peale minnakse välja, kuhu tahetakse jõuda. (Üksvärv 2008, lk 105-106)

Ühing on asutatud **eesmärgiga** koostöö organiseerimine Eestis lastele ja noortele mängivate teatrite vahel, nende töö uurimine, arendamine, saavutuste jäädvustamine ja tutvustamine Eestis, samuti info kogumine ja suhete arendamine rahvusvahelisel tasandil ning osalemine ASSITEJ raames tehtavas rahvusvahelises koostöös (ASSITEJ Eesti Keskuse põhikiri 2006).

Eesmärgi elluviimiseks ühing (ASSITEJ Eesti Keskuse põhikiri 2006):

- 1) organiseerib külalisetendusi, konverentse, konkursse, seminare, festivale, konsultatsioone jms. põhikirjaliste eesmärkide elluviimisele kaasaaitavaid üritusi;
- 2) rikastab teatrikeelt uute väljendusvahenditega ja eksperimenteerib (teatrilaboratoorium);
- 3) organiseerib loomingulist väljaõpet ja enesetäiendamist (õppestudiod);
- 4) toetab majanduslikult kultuuritegelasi, maksab stipendiume, toetusi vastavalt seaduses ettenähtud korrale;
- 5) loob oma struktuuri, kasutab konsultantide ja spetsialistide teenuseid;
- 6) edendab rahvusvahelist kultuurivahetust;
- 7) teeb koostööd riigi-, teadus- ja kultuuriasutustega, ühiskondlike organisatsioonide ja liikumistega, loominguliste liitudega, samuti muude ühingu tegevusest huvitatud asutuste, ettevõtete ja organisatsioonidega ning üksikisikutega Eesti Vabariigis ja teistes riikides;
- 8) teostab kõiki tehinguid, mis on otseselt või kaudselt vajalikud ühingu eesmärkide saavutamiseks;

Ühingu eesmärk peab ära näitama, mille nimel ühing tegutseb, millise lõpptulemuseni soovitakse jõuda. ASSITEJ Eesti Keskuse eesmärk kirjeldab aga tegevusi, mitte lõpptulemust. Keskuse poolt sõnastatud eesmärgist saab välja lugeda, mida ühing teeb, ehk organiseerib, uurib, arendab - kuid millise tulemi nimel, seda kahjuks välja lugeda ei saa. Küll aga annab nende poolt sõnastatud eesmärgile toetust punktidenaloodud tegevused, mis seletavad põhjalikumalt ühingu tegevuse lahti.

Missioonis visandab üldjoontes organisatsiooni tulevikusuunitluse ning on mõeldud teate edastamiseks "kes me oleme, mida me teeme ning kuhu me suundume?" (Üksvärv 2008, lk 106).

ASSITEJ Eesti Keskuse missiooniks on laste- ja noorteteatri edendamine Eestis. Sealhulgas kindlustada igale Eesti lapsele kõrgetasemelisi teatrielamusi, tõsta laste- ja noorteteatri alast teadlikkust ühiskonnas, pakkuda selleletemalist infot, valdkonna koordineerimist ja ekspertarvamusi. (ASSITEJ Eesti Keskus 2018)

Arvan, et ASSITEJ Eesti Keskuse missioon on sõnastatud täpselt ning näitab, kuhu poole soovib organisatsioon oma tegevustega suunduda, kellele ollakse suunatud ja eelkõige seda, et soovitakse pidevalt edasi areneda.

2. SÜNDMUSE TUTVUSTUS

Käesolev peatükk annab ülevaate festivalist “Teater noorele vaatajale 2017”. Välja on toodud sündmuse olulisus ja eesmärgid.

2.1 Teater noorele vaatajale 2017 tutvustus

“Teater noorele vaatajale” on välja kasvanud “NB Festivalist”, mis omakorda oli algselt “ASSITEJ Lasteteatrite Päevad”. Esimesed ASSITEJ Lasteteatrite Päevad toimusid Tallinnas 1995. aastal, kus osalesid ainult Eesti lasteteatrid. Teisel festivali aastal lisandusid sekka ka välistrupid põhjamaadest. Viies festival kandis juba nime “NB Festival”. Koos Läti ja Leedu ASSITEJ keskustega loodi ühine Nordic-Baltic festivalide kett, mis tähendas, et Eesti ja põhjamaade truppidel lisandusid ka Läti ja Leedu teatrid. Esmakordselt toimus festival „Teater noorele vaatajale“ 2013. aastal kahes osas – Tartus ja Tallinnas. (ASSITEJ Eesti Keskus 2018)

16.-18. oktoobril 2017 korraldas ASSITEJ Eesti Keskus viiendat korda festivali “Teater noorele vaatajale” nime all. Festival leidis esmakordselt aset Viljandis: Pärimusmuusika Aidas, Sakala Keskuses, Ugala Teatris ning Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias. “Teater noorele vaatajale” on ainus festival Eestis, mis on täielikult noorele vaatajaskonnale suunatud. Kolmel päeval pakkus festivali programm etendusi, töötube, arutelusid ja ümarlauda. Festivalil osalesid lastele ja noortele mängivad teatrid väikelavadele mõeldud lavastustega. Festivali eesmärgiks oli kokku viia lastele ja noortele mängivad teatrid ning haridus- ja kultuuritöötajad, kes etendusi oma asutustesse tellivad. Sel festivalil tegi valiku etenduste osas ASSITEJ juhatuse poolt valitud žürii, koosseisus: Katrin Nielsen, Kirsten Simmo ja Rait Avestik.

Festivalil astusid üles üheksa teatrit üheteistkümne lavastusega (vt lisa 1).

Eemärk oli pakkuda võimalikult mitmekülgselt ja esinduslikku ülevaadet noore vaataja teatri hetkeseisust. 2017. aasta festivalil toimusid etenduste arutelud teemal, millist teatrit vajab noor vaataja tänases ühiskonnas, mille täidab virtuaalne maailm. Päevakorras olid

küsimused nagu: milliseid ühiskonna valupunkte peaks noore vaataja teater käsitlema, millist rolli võiks tänane teater etendada noore inimese kujunemises laiemalt, kas festivali raames toimunud etendused täitsid õpetajate/lastevanemate/noorte ootusi? Arutelud viisid kokku laste- ja noorteteatrit vahendavad inimesed - õpetajad, huvijuhid, noorsootöötajad, teatriekspertide ja teatrite kollektiividega. Seda enam oli osapoolte kokkuviiimine oluline, kuna noor vaataja jõuab teatrisse enamasti õpetaja soovitusel või teatriringi kaudu. Samuti said teatrid produktiivset tagasisidet ka teatrikriitikutel. Festivalil toimus kolm arutelu. Igal arutelul oli vestlusring noore vaatajaga. Vestlus andis noortele võimaluse nähtut paremini mõista, tõlgendada, analüüsida, küsida küsimusi ja avaldada mõtteid, samuti said tegijad tagasisidet otse sihtgrupilt.

Festivalil toimusid teatritöötoad õpetajatele, huvijuhtidele, noorsootöötajatele ja teistele soovijatele. Tulenevalt asjaolust, et Eestis ei ole õpetajatel võimalust saada jätkusuutlikku teatriharidust, võimaldas tänavune festivali programm valdkonna esindajatele töötube, mida viisid läbi teatritegijad. Töötoad olid õpetajate jaoks väga heaks täiendõppe võimaluseks. 2017. aasta festivalil toimusid järgmised töötoad: visuaalse teatri töötuba, lavavõitlustöötuba ja kaasaegse tantsu töötuba.

Lisaks toimus Viljandis ühisarutelu kultuuri- ja haridusasutuste osalusel, kuhu kogunesid festivalikülalised, ASSITEJ esindajad, teatrite liikmed. Ümarlaua teemaks oli "Kuidas luua paremaid ja kvaliteetsemaid lavastusi lasteaedadesse ja koolidesse?". Ümarlauda juhtis Kirsten Simmo ning osa võttis ja teema üle arutas 30 inimest. Arutleti põhjalikult ka teemal, kes vastutab lavastuste kvaliteedi eest, mis jõuab laste ja noorteni.

2.2 Sündmuse olulisus

“Teater noorele vaatajale” festival on Eestis ainulaadne sündmus, kus kolme päeva jooksul kohtuvad nii professionaalsed teatrid, noored vaatajad ning huvitegevuse/draamaringide õpetajad. Eestis toimub noortele suunatud teatrifestivale veel teisigi, kuid mitte ühtegi sellist, kus lavale astuvad Eestis tegutsevad professionaalsed teatrid ning luuakse ka suhtlusplatvorm teatrite, teatritellijate ja kriitikute vahel.

Sarnasteks festivalideks võib lugeda näiteks teatrifestivali “Savilind” ning “Kanutiaia Kann”. Tartus aset leidev teatrifestival “Savilind” on suunatud erivajadustega lastele ning noortele, kus lavale astuvad need samad erivajadustega noored ja lapsed enda ettevalmistatud näitemängudega. Tallinnas aset leidev teatrifestival “Kanutiaia Kann” on festival, mis on suunatud eelkooli ealistele lastele ning nelja päeva vältel astuvad lavale kümned näitetrupid lasteaedadest. Samuti toimub Tartus ka “Tartu Kooliteatrite Festival”, kus laval võib näha nii alg-, põhi- kui ka keskkooliastme õpilastest koosnevaid näitetruppe.

“Teater noorele vaatajale 2017” festival toimus esmakordselt Viljandi maakonnas, Viljandis, pakkudes seeläbi suuremat võimalust Eesti väikelinna lastele ja noortele osa saada teatrielamusest. Festivali toimumist toetas ka see, et 2017. aasta oli nimetatud laste ja noorte kultuuriaastaks.

2.3 Sündmuse eesmärgid

Siimon (2004, lk 107) defineerib eesmärke lähtuvalt Schertleri (1998:21) definitsioonist, kes toob välja, et eesmärgid on mõõde ülesannete täitmise jaoks, mille abil saab hinnata ettevõtte organisatsiooni probleemilahenduspanust. Selleks, et hindamisele saaks kaasata eesmärke, peavad olema need mõõdetavad ja selged (Siimon 2004, lk 107). Eesmärk on soovitud olukord, mida tahame saavutada projekti või programmi lõpuks. Eesmärk võib väljendada otstarvet, tulemust, sihti või visiooni. Samas ei saa eesmärgiks olla tegevus. (Rahvusvaheline projektijuhtimise käsiraamat)

Festivali **peaesmärgiks** on olla platvorm, mis ühendab lastele ja noortele mängivad teatrid ning haridus- ja kultuuritöötajad, kes etendusi oma asutustesse tellivad, sealjuures pakkudes noortele kvaliteetset teatrielamust.

Alaesmärgid:

1. On loodud professionaalne dialoog teatrite ning teatritellijate vahel, et anda teatritele produktiivset tagasisidet ning selgitada välja, millist teatrit tänapäeval noor vaataja vajab.
2. Toimunud on kolm töötuba, millega on õpetajatele antud lisateadmisi visuaalsest teatrist, lavavõitlusest ning kaasaegsest tantsust, et õpetajad saaksid need teadmised viia õpilasteni.

3. On loodud ülevaade Eestis pakutavast noorele vaatajale suunatud teatrist, et
- tõsta noore vaataja teatri taset ja publiku nõudlikkust pakutava suhtes;
 - teavitada ning harida haridus- ja kultuuriasutuste teatrietenduste tellijate silmaringi kaasaegse teatri suhtes, et nad teeksid lastele ja noortele teadlikemaid ja paremaid valikuid.
4. Festivalil etendunud lavastusi on külastanud kokku 600 inimest.

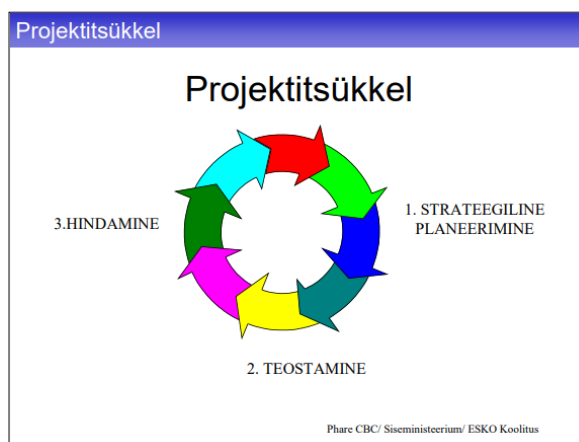
Analüüsisides “Teater noorele vaatajale” eesmärki tunnen projektijuhina, et puudu jäi arengut ja uudsust. Sündmus ei erinenud suuresti eelnevatest aastatest. Eesmärkide püstitamisel oleksime võinud meeskonnaga vaadata kaugemale ja unistada kõrgemale. Võib öelda, et projektijuhina jäin mugavustsooni, tuleb ju siiski arvestada, et tänapäevases kiirelt arenevas ühiskonnas oodatakse igal aastal midagi erilist, uut ja haaravat.

3. TEATER NOORELE VAATAJALE 2017 KORRALDUSPROTSESS

Käesolev peatükk annab ülevaate sündmuse korraldusprotsessist, meeskonnast, eelarvest, selle täitmisest ning rahastusest. Täpsemalt saab ülevaate sündmuse turundusest ja müügiotsustest, sotsiaal-majanduslikust mõjust ning riskianalüüsist.

3.1 Projekti planeerimine

Projekttsükkel on omavahel seostatud tegevuste jada, mis jaguneb kolmeks faasiks: (1) strateegiline planeerimine; (2) teostamine; (3) hindamine. Projekttsükli faasid võimaldavad projekte arendada süsteemselt, pidades konsultatsioone kõikide asjasse puutuvate sidusgruppidega. Projekttsükli iga faasi ning etapi lõpuks defineeritakse olulised järeldused ja otsused, lisainfo hankimise vajadused ning konkreetsed tulemused. (Rahvusvaheline projektijuhtimise käsiraamat)

Joonis 1. Projekttsükkel

Projekti **esimene faas**, strateegiline planeerimine. 2017. aasta talvel algas “Teater noorele vaatajale” projekti planeerimine. Kohtusin mitmeid kordi ASSITEJ Eesti Keskus MTÜ juhatusel, kes tutvustas mulle festivali kuvandit ja nende poolseid eesmärke. Juhatus tõi välja omapoolsed kriteeriumid, mida nad tulevaselt festivalilt ootavad, koos töötasime välja eesmärgid ja sihtgrupid. Panime paika, et festival toimub esmakordselt Viljandis. Esimest aastat ei osalenud juhatus festivali üldisemas korralduses, vaid soovis olla nõuandja ja suunaja rollis. Esimese asjana oli minu ülesandeks saata kutsed teatritele, kes

oleks valmis festivalil üles astuma. Kriteeriumiks oli, et lavastust oleks võimalik esitada ka väikelavadel, näiteks koolides ja rahvamajades ning et lavastus oleks suunatud lastele ja noortele. Kevadel alustasin projekti kavandamist. Esmalt panin kokku korraldusmeeskonna, kellega koos jagasime ära ülesanded ja vastutusvaldkonnad. Järgmisena koostasid projekti üldise tegevuskava (vt lisa 2), tänu millele oli mul plaan paigas ning hea ülevaade, mis ajaks, mida vaja teha on. Peale tegevuskava loomist, alustasin eelarve koostamist ning uurisin rahastusvõimaluste kohta.

Projekti **teine faas**, teostamine. 2017. aasta kevadest sügiseni toimus projekti teostamine. Kevadel alustasin rahataotluste kirjutamist rahaliste toetuste küsimiseks. Toimusid regulaarsed koosolekud meeskonnaga. Selles faasis sõlmisin kokkuleppeid esinemispaikadega, majutus- ja toilustusasutustega, teatritega. Suur rõhk oli teatritega suhtlemisel ja programmi paikapanemisel, sponsorite otsimisel, koolidele ja lasteaedadele informatsiooni jagamisel ning festivali üldise kuvandi loomisel. Suve lõpuks olid kõik suuremahulised ülesanded tehtud. Sügisel alustasime ühiste meeskonna koosolekutega, suhtlesime eriti aktiivselt teatritega, et paika panna kõik tehnilised punktid. Sügisel keskendusime festivali reklaamile ja müügile. Jätkus aktiivne suhtlus teatritega ning koolide ja lasteaedadega, esinemispaikadega. 16.-18. oktoobril toimus festival ja pani projekti läbiviimisele punkti.

Projekti **kolmas faas**, hindamine. 2017. aasta sügisel ja talvel tegin kokkuvõtte projektist, tänasin meeskonda, teatreid, osalejaid ja toetajaid. Kirjutasin aruandeid rahastajatele ning esitasin detailse kokkuvõtte ASSITEJ Eesti Keskus MTÜ juhatusel. Lisaks kogusin tagasisidet meeskonnalt küsitlusankeediga ning andsin analüüsiva tagasiside kogu meeskonnale kirjaga. Korraldasin tänuõhtu korraldustiimile, kus saime lõõgastudes festivali kokku võtta ning emotsioone jagada. Viimase asjana koondasid toimunud projekti kohta kõik dokumendid Google Drive keskkonda, et edastada need järgmise festivali korraldajale.

3.2 Projekti riskianalüüs

Riskianalüüs on protsess, mis hõlmab piirväärtuste ja piirnormide määramist, ohtude väljaselgitamist ja riski suuruse hindamist. Riski suurust hinnatakse tagajärje raskuse ja kahju tekkimise tõenäosuse suhtes. Riskianalüüsil tuleb hinnata nii iga üksiku riski suurust kui ka summarse riski (erinevate riskide) suurust. (Peil 2012)

Riskianalüüsi koostamisel lähtusin sündmuse ohutuse ja turvalisuse loengus õpitust. Analüüsi koostades suhtlesin meeskonnas erinevate valdkondade juhtidega. Arutasime, mis riskid võivad ette tulla just nende vastutusallas. Seejärel märkisin kõik võimalikud ohud üles ning alustasin nende hindamist: kui suur tõenäosus on, et oht võib tekkida ning kui suur on selle mõju festivalile. Ohu allikate avaldumise paikadeks olid kõik etenduspaigad: Ugala teatri väike saal, Viljandi Pärimusmuusika Aida ruumid, Sakala Keskuse suur saal ning Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia blackbox. Riske analüüsides kirjutasin välja, mida teha nende ennetamiseks, arvestades asukohta ja tutvudes kohtadega. Kuidas toimida siis, kui see oht siiski tekib - sellele küsimusele vastates panin end nii antud riski vastutaja rolli, enda kui projektijuhi rolli ning inimeste rolli, keda antud risk kõige enam mõjutada võib (näiteks külastajad). Mõtlesin läbi, mida iga rollikandja olukorras teeks ning kuidas võib paanika mõjutada käitumist. Riskianalüüsi tabel aitas märgata võimalikke ohukohti etenduspaikades (vt lisa 3). Mõelda tuli ka oluliselt sellele, et suurema osa publikust moodustasid lapsed ja noored, mistõttu oli suurem risk kukkumistele, õhupuudusele, publiku paanikale, ettevaatamatustele. Õnneks ei avaldunud ükski oht reaalselt festivali ajal. Sellegipoolest on alati parem karta kui kahetseda.

3.3 Projekti meeskond

Meeskond on aktiivne inimeste grupp, mille liikmetel on ühised eesmärgid, kus toimib harmooniline koostöö ja kõik liikmed vastutavad (Virovere, Alas, Liigand 2005, lk 134).

Väärtustan meeskonnas ühtsust, usaldust ning töökust. Meeskonna valisin Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia üliõpilaste seast. Toetusin meeskonna valikul eelnevale kokkupuutele antud inimestega. Minu kindlaks sooviks oli, et meeskond koosneks vähestest inimestest. Kuna palju tihedat korraldusprotsessi jäi suveaega, tundsin, et nii hoian ära võimalikku infopuudust ning suudan väiksemat meeskonda paremini hallata. Meeskond koosnes lisaks minule, viiest inimesest. Nendeks olid vastavalt: turundus- ja kommunikatsioonijuht, müügijuht, sponsorlusjuht, programmijuht ning tehniline juht. Meeskonna kokkupanekul pidasin silmas antud inimeste huvi teatri vastu, mida toetas fakt, et kogu meeskond spetsialiseerus ülikoolis etenduskunstidele. Meeskonna liikmetega eraldi kohtudes ja vesteldes tundus, et igal liikmel on kõrge motivatsioon antud projektis osaleda. Lisaks põhimeeskonnale olid meeskonnas ka Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias õppivad vabatahtlikud, kelle ülesandeks oli olla festivali ajal piletimüügi- ja infopunktis ning abistada jooksvalt erinevate ülesannetega.

Iga meeskonna liige sai minu, kui projektijuhi poolt kätte kindlad ülesanded, mida tuli täitma hakata. Samuti lasin igal ühel teha oma tegevuste kohta *Gantti* tabeli. Tänu sellele sain pidevalt end kursis hoida, mis on tehtud ja kui kaugel on iga meeskonnaliige oma ülesannetega. Kõige enam hoidsime üksteist kursis individuaalsete koosolekutega nii Skype'i vahendusel, e-kirja kui ka telefoni teel. Suuremad ühised koosolekud algasid sügisel. Sellele vaatamata said meeskonnaliikmed üksteist põhjalikult kursis hoitud ning kõik teadsid, kelle poole vastavalt erinevate küsimustega pöörduda. Koosolekutel võtsime arvesse iga liikme arvamust ja kogemust. Ühiselt panime paika, kuhu soovime festivaliga jõuda, mida me ise tahame festivalilt enese jaoks ammutada ning mida teistele pakkuda. Meile said märksõnadeks: kvaliteet, avatus ning üksteisega arvestamine.

3.4 Projekti eelarve ja rahastamine

Planeerimise protsessi viimane etapp on projekti tegevuste ja ülesannetega seotud kulude kindlaksmääramine. Selle tulemusena valmib projekti eelarve. Eelarve koostamine võimaldab: optimeerida finantsressursside kasutamist; kindlustada tegevuste lõpuleviimise eelarve ja ajaraamade piires; hinnata tegevuste muutmisel finantstagajärgi. (Rahvusvaheline projektijuhtimise käsiraamat)

Festivali eelarve koostamisel võtsin arvesse 2016. aasta festivali reaalsed tulud ja kulud. Lähtuvalt eelnevast aastast arvestasin tulevase festivali eripärasid ning koostasid sellega seoses eeldatava festivali eelarve (vt lisa 4). Kõige suuremaks kuluallikaks olid etenduste tasud teatritele, millele järgnes ruumide rent. Kirjutatud rahataotlustest enamus sai positiivse vastuse. Festivali rahalisteks suurtoetajateks olid Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapital (7500 eurot), Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapital (2000 eurot), Eesti Kultuurkapitali Viljandimaa ekspertgrupp (200 eurot), Hasartmängumaksu Nõukogu (7390 eurot), Viljandi linn (387 eurot). Lisaks olid tuludeks omafinantseering (3540 eurot), piletimüügi tulu (1207 eurot), sponsorlus (785 eurot).

Täieliku ülevaate saamiseks lisasin eelarvesse ka mitterahalised kulud ja tulud, mille katsid sponsorid. Sponsorite toetuseks saab kokku arvestada 785 eurot. Kõige enam toetati meid toitlustuses, kus andsid oma panuse Tere, BalSnack, Maris Gilden, Veskimati, Tegelaste Tuba ja Ugala Teatrikohvik. Majutuses tegid soodustust Centrum Hotell, Ingeri Hostel ja Kaare Külalistemaja. Väga suur rõõm oli koostööd teha Ühinenud Ajakirjadega, kes andsid festivalile rohkelt kinkekaarte, ajakirju ning raamatuid. Positiivne oli see, et Viljandis asuv Hetika trükikoda sponsoreeris sündmust tasuta plakatite ja flaiieritega.

Eelarvesse tuli teha jooksvalt palju muudatusi. Seda seetõttu, et aja jooksul täpsustusid erinevad detailid. Oluliseks muudatuse põhjuseks oli ka see, et muutusid teatrite liikmete grupisuurused ning kuupäevad, kes millal ööbis ning keda oli vaja toitlustada. Eelarve maht seisuga 20. märts 2017 oli 23983 eurot, eelarve täitmise mahuks oli 23009 eurot. Kulud vähenesid 977 euro võrra. Projekti tulud ja kulud jaotusid võrdselt.

3.5 Turundus ja müük

Festivali õnnestumiseks olid turundus ja müügitöö väga olulisel kohal, antud kahe valdkonna juhid tegid tihedalt koostööd. Kõigepealt alustasime sihtgruppide väljatöötamisega.

Sihtgrupid:

- Viljandi linna ja Viljandi maakonna lapsed ning noored;
- haridus- ja kultuuritöötajad: õpetajad, huvijuhid, kultuuriametnikud, kultuurikeskuste juhid;
- teatritegijad;

Festivali sihtgrupiks on Viljandi linna ja Viljandi maakonna noored. Peamiseks sihtgrupiks on aga lasteaedade ja koolide õpetajad ning huvijuhid, kultuuri- ja haridusvaldkonna töötajad, kelle ülesandeks on valida, millised trupid saavad nende asutustes esinemisvõimaluse.

Kui olime ühiselt meeskonnaga paika pannud festivali sihtgrupid, alustasid turundus- ja müügijuht turundus- ja müügiplaani koostamisega.

Isiklik müük on ostja ja müüja vaheline suhtlus, mis mõjutab isiku (või rühma) ostuotsust. Müüja suhtluse eesmärgiks on toote esitlemine ja müümine. Kontakteerutakse vahetult silmitsi, kuid suhelda võib ka telefoni, faksi, video ja Interneti teel või muul moel. (Vihalem 20018, lk 202)

Müüja sammudeks on (Vihalem 20018, lk 202):

- otsida ja leida potentsiaalseid kliente,
- teadvustada kliendivajadusi,
- näidata ja kirjeldada toote võimet rahuldada vajadust,
- veenda toodet ostma ja kasutama.

Meeskonnaga ühiselt arutades mõistsime, et antud festivali puhul töötab kõige paremini otseturundus ehk suhtlus sihtgruppidega. Müügil lähtusime Vihalema välja toodud neljast müüja sammust. See tähendas, et festivali müügijuht kaardistas potentsiaalsed festivali külastajad ning nende huvid ja vajadused. Ühendust võttes kirjeldas ta festivali ideed ning tõi vastavalt sihtgrupile välja just potentsiaalse külastaja jaoks punktid meie programmis, mis talle huvi pakkuda võiks. Peale tutvustamist toimus personaalsete pakkumiste tegemine ning kutse festivalile. Müügijuht võttis isiklikult ühendust e-kirja kui ka telefoni teel kõikide Viljandimaakonna koolidega ja lasteaedadega, hiljem lisandusid ka Tartumaa, Pärnumaa ning Valgamaa. Suheldi otse õpetajate ning huvijuhtidega. Otsesuhtlust

kasutasime ka teatritegijate näol, kellele saatsime personaalsed kutsed. Samuti lasime festivalil üles astunud teatritel infot levitada ning sõpru ja tuttavaid festivali külastama kutsuda.

Turundus on info, toodete ja teenuste kontseptsiooni, hinna, toetuse ja turustuse planeerimine ning teostamine, realiseerimaks individuaalseid ja organisatsioonilisi eesmärke (Vihalem 2008, lk 8).

Meie suur soov oli jõuda ka nende laste ja noorteni, kes lasteaia ega koolis ei käinud, samuti haridustöötajateni läbi meedia ning üldiselt teatrist huvitatuteni. Selleks kasutasime näiteks facebooki, kuhu lõime festivali sündmuse, mida jagasime ASSITEJ facebooki lehe kaudu, kuna seal oli eelnevalt ees suurem jälgijate arv, tänu kellele info rohkemate inimesteni jõudis. Facebookis korraldasime erinevaid jagamismänge festivali passi võitmiseks. Lisaks kohandasime eelmise aasta festivali kodulehekülge, kuhu lisasime kogu informatsiooni sündmuse kohta. Internetist leidis festivali kohta infot veel sellistel lehekülgedel nagu Eesti Teatri Agntuur, Kultuur.info, Minaka, Rahvakultuuri keskus. Kuna kõige enam olime festivaliga suunatud just Viljandi maakonnas elavatele inimestele, siis võtsime ühendust kohaliku ajalehega Sakala. Sakalas ilmus festivali eel pressiteade sündmuse kohta, samuti ilmus ajalehes ka järelkaja festivalist. Haridustöötajateni jõudmiseks kasutasime Õpetajate Lehte, mille artiklist sai ülevaate, mis, kus, ja millal toimub. Lisaks jooksis festivali telereklaam ETV's ja ETV2 kultuurikavas ning raadioreklaam Raadio 2 ning Vikerraadios. Trükitud said plakatid ja flaierid, mida jagasime koolides, lasteaedades, kultuurimajades, üles panime neid bussijaamadesse ja kogukondade infotahvlitele Viljandi maakonnas. Festivali esimesel päeva õhtul sai Aktuaalsest Kaamerast näha festivali avamist ning informatsiooni festivali järgnevate päevade ning vajalikkuse kohta üldisemalt.

Lisaks jõudsime festivaliga ka vähekindlustatud ning suurperedeni ja lastekodulasteni, kellele pakkusime vastavalt, kas soodustust või tasuta pileteid.

See, et informatsioon festivali kohta ei levinud üle kogu Eesti, oli teadlik valik. Otsustasime koos müügi- ja turundusjuhiga, et asetame kogu fookuse kindlale sihtgrupile ning panustame kogu aja ja jõu, et jõuda just nende inimesteni. Projektijuhina olen

arvamusel, et müügi- ja turundustöö olid tugevad. Jõudsime soovitud sihtgruppideni ning seda kinnitab ka see, et festivalile tuli rohkem külastajaid kui ootasime.

3.6 Projekti sotsiaal-majanduslik mõju

Eestis toimub igal aastal sadu kultuuri- ja spordisündmusi, mis lisaks kultuurielu rikastamisele ja meelelahutuse pakkumisele omavad olulist mõju kohalikule majandusele. Nende ürituste korraldamine tõstab toimumiskoha tuntust ja soodustab turismi, tuues otsest kasu ettevõtjale, eeskätt teenusepakkujale. (Eesti Konjunktuuriinstituut 2012)

Festival mõjutas sotsiaal-majanduslikult kõige enam Viljandi linna. Koha valikul ning festivali planeerimisel oli tunda, et Viljandi linn on igati avatud ning toetav. Analüüsid "Viljandi linna arengukava" aastateks 2016-2021 oli näha, et linn ootab korraldajaid ja sündmusi, mis seda kohta ja inimesi kultuuriliselt rikastaks. Kultuurivaldkonna eesmärgiks on, et Viljandi oleks avatud ja areneva, eripalgelise ning traditsioonidega kultuurieluga linn, kus on tagatud võimalused kultuuri loomiseks, tarbimiseks ja edasikandmiseks (Viljandi linna arengukava 2016-2021, lk 16). Viljandi linnas olid tagatud head võimalused festivali korraldamiseks nii esinemispaikade, majutusasutuste ja toitlustusasutuste näol ning kindlasti oli tunda kultuurist huvi tundvate haridustöötajate, noorte ja laste toetust.

Sotsiaalse mõju analüüs on erinevate analüüsimeetodite kompleks, mis võimaldab selgitada mingi eesmärgistatud tegevuse otsest ja kaudset mõju ümbritsevale sotsiaalsele keskkonnale (Tartu ülikool 2009).

Projekti sotsiaal-majandusliku mõju analüüsil (vt tabel 1) tuginesin Eesti Konjunktuuriinstituudi 2012. aastal läbi viidud uurimusele ja seal välja toodud mõju liikidele.

Tabel 1. Teater noorele vaatajale 2017 sotsiaal-majanduslik mõju

Mõju liik	Mõju
Majanduslik	<ul style="list-style-type: none"> - Kohaliku teatri ja sündmuste suurenenud tulu - Kohalike toitlustus- ja majutusasutuste suurenenud tulu - Poodide suurenenud tulu
Turism/kaubandus	<ul style="list-style-type: none"> - Väljast poolt Viljandi linna tulnud külastajate teadlikkuse tõstmine turismi võimalustest linnas
Sotsiaalne/kultuuriline	<ul style="list-style-type: none"> - Kultuuriprogrammi rikastamine - Uute kontaktide loomine - Kohalike kaasamine korraldusse - Teatrihuvi tõstmine
Psühholoogiline	<ul style="list-style-type: none"> - Küllastajate positiivsed emotsioonid - Töötubades osalejate areng
Poliitiline/administratiivne	<ul style="list-style-type: none"> - Korraldusmeeskonna oskuste suurendamine - Koostöö projektis osalenud erinevate poolte vahel

Teater noorele vaatajale toimus esmakordselt Viljandis ning aspekt, et tegu ei ole üldsuse jaoks laialdaselt tuntud festivaliga, ei mõjutanud see Viljandi linna elanikke niivõrd palju ka majanduslikult. Festivali peakorraldajana usun, et sotsiaalses mõttes rikastasime kolme päeva vältel linnaelanikke kultuuriprogrammiga, tuues neile “koju kätte” kvaliteetseid teatrietendusi üle kogu Eesti.

4. HINNANG SÜNDMUSELE

Festivali võib kindlasti lugeda õnnestunuks. Kõik 11 lavastust jõudsid lavale ilma suuremate probleemideta, kõik saalid said vähemalt poole võrra täidetud. Festivali kolmel arutelul osales kokku 58 inimest. Toimunud ümarlauast võttis osa 30 aktiivset teatritegijat ja -huvilist. Uute kontaktide loomiseks korraldatud kahel õhtul toimunud festivaliklubist käis läbi 40 külastajat. Festivalil üles astunud teatrite etendusi käis vaatamas kokku 752 inimest. Viimane arv oli suurem, kui me oleksime esialgu oodanud. Külastajate arvu osas ainus, mis jäi tugevalt alla oodatu, oli töötubadest osavõtjate arv, eeldasime vähemalt 60 osalejat, kuid kokku oli osalejad 23.

Täidetud said festivali eel püstitatud alaeesmärgid.

Festivali eel püstitatud alaeesmärgid	Alaeesmärkide täitmine
On loodud professionaalne dialoog teatrite ning teatritellijate vahel, et anda teatritele produktiivset tagasisidet ning selgitada välja, millist teatrit tänapäeval noor vaataja vajab.	Festivalil toimus kolm etendusjärgset arutelu. Aruteludel osalesid noored, teatrid, teatrikriitikud, külalised. Arutati lavastuse eesmärkide ning ideede üle, anti teatritele produktiivset tagasisidet.
Toimunud on kolm töötuba, millega on õpetajatele antud lisateadmisi visuaalsest teatrist, lavavõitlusest ning kaasaegsest tantsust, et õpetajad saaksid need teadmised viia õpilasteni.	Festivalil toimus kolm töötuba: visuaalne teater, lavavõitlus, kaasaegne tants. Eesmärk oli saada igasse töötuppa vähemalt 20 osavõtjat, kolmes töötoas osales kokku aga vaid 23. Eesmärk sai täidetud osaliselt.
On loodud ülevaade Eestis pakutavast noorele vaatajale suunatud teatrist, et - tõsta noore vaataja teatri taset ja publiku nõudlikkust pakutava suhtes; - teavitada ning harida haridus -ja kultuuriasutuste teatrietenduste tellijate	Festivalil astus üles üheksa teatrit üheteistkümne lavastusega, mille valisid välja ASSITEJ poolt kokku pandud žürii liikmed. - läbi arutelude, kvaliteedi ja rahulolu välja toomine, analüüsi võime tõstmine;

silmaringi kaasaegse teatri suhtes, et nad teeksid lastele ja noortele teadlikumaid ja paremaid valikuid.	- läbi ümarlaua kriitiliselt noorele suunatud teatri analüüsimine ning diskuteerimine, kes ja kuidas vastutab ja otsustab, mis nooreni jõuab.
Festivalil etendunud lavastusi on külastanud kokku 600 inimest.	Festivalil etendunud lavastusi vaatas kokku 752 inimest, eesmärk sai täidetud ning ületas oodatud külastajate arvu.

Jooksvalt küsisime tagasisidet ka õpetajatelt, noortelt ja teatritelt endilt ning nende kui festivali tarbijate poolt kostus rahulolu ja positiivseid emotsioone. Seda tundsi ka meeskonnaga, et kuigi oli väikeseid tagasilööke ja viperusi, siis saime hakkama väga suure festivaliga ning kõigi kogemustepagas täienes oluliselt.

Meeskonna koosolekul võtsime koos projekti kokku ning analüüsisime tugevusi ja nõrkusi. Festivali on eelnevatel aastatel korraldanud oma ala professionaalid, kes on sellega tegelejad juba aastaid. 2017. aasta festivali meeskond koosnes tudengitest, kelle kogemustepagas pole veel nii rikkalik. Sellegipoolest said kõik oma ülesannetega hakkama ning ASSITEJ Eesti Keskus MTÜ juhatus ja liikmed jäid festivaliga väga rahule ning said esmakordselt ise festivali nautida. See näitab, et nad ei pidanud festivali ajal millegi pärast muretsema ega tundud millestki puudust.

Projekti õnnestumised:

- Täidetud said alaeesmärgid. Festival lõi dialoogi teatrite ning teatritellijate vahel läbi arutluste ning ümarlaua. Samuti toimus kolm töötuba, millega anti õpetajatele lisateadmisi visuaalsest teatrist, lavavõitlusest ning kaasaegsest tantsust. Festivalil nähtud lavastustega ning toimunud etenduste aruteludega andis festival ülevaate Eestis pakutavast noorele vaatatajale suunatud teatrist. Läbi analüüsi avati noore silmaringi ning tõsteti nõudlikust. Ümarlauas toimunud arutelul toodi välja tunnustust ja kriitikat tänapäeval pakutavate lavastuste suhtes, mis on suunatud just noortele. Sellega seoses võeti luubi alla küsimus: kes vastutab kvaliteedi eest, mis noorteni jõuab?
- Enamus rahataotlusi said positiivse vastuse.

- Meeskond oli tugev ning üksteist toetav.
- Programm oli ajaliselt korrektne.
- Projekti eelarve jäi tasakaalu ning millestki ei pidanud ära ütlema.

Projekti nõrkused:

- Festivali teatmike ebaõnnestumine ning raisku minek.
- Vähene õpetajate huvi töötubade vastu.
- Video ja fotograafi puudumine.
- Kohaline majutuse- ja toitlustusalane segadus, info kinni kiilumine.
- Oodatust vähesem huvi Viljandi linna koolide ja lasteaedade poolt.

5. ENESEREFLEKSIOON

“Teater noorele vaatajale” oli minu jaoks esimene projektijuhtimise kogemus. Mõtlesin pikalt, kas võtta antud projekt vastu või mitte, kuna mõistsin, et tegemist ei ole lihtsa ega väikesemahulise festivaliga. Siiski mõistsin, et kui mitte nüüd, siis millal veel? Kui selle festivali ära teen, siis olen rikastunud rohkete kogemustega ja tõestanud endale, et saan hakkama.

Suureks väljakutseks minu jaoks oli jagada end oma meeskonna ning organisatsiooni vahel, kelle alt sündmust korraldasin. Mulle anti küll vabad käed, kuid teatavate piiridega ning soovidega, millest pidin kinni hoidma. Projekti vältel tuli ette asju, mille peale ma alguses ei osanud mõelda või lihtsalt ei tulnud, näiteks foto- ja videograaf. Tundsin, et võtsin oma õlule liialt palju, nagu näiteks suhtlus disaineriga, kodulehega tegelemine, osaliselt toitlustuse ja majutuse planeerimine, etenduspaikadega suhtlemine. Kõige enam tundsin nii korraldusprotsessis kui festivali ajal puudust info- ja olmepealikust. Selle inimese arvelt oleksin võinud siiski meeskonda suurendada, kuid see on hea õppimiskoht. Lihtsate killast ei olnud ka asjaolu, et minu elukohaks ei olnud festivali toimumiskoht Viljandi ning suurem korraldusprotsess langes suveaega, kus meeskonnaliikmed olid eri Eesti paikades ning kõigil oli kõrval ka tööd ja muud projektid. Enese jaoks pean kõige suuremaks ebaõnnestumiseks festivali teatmikke, mis läksid raisku seal olnud vaeleinformatsiooni tõttu. Siinkohal suur õppetund - usalda aga kontrolli.

Uhkust tunnen selle üle, et enamus rahataotlused, mis kirjutasin, said rahuldatud ja peaaegu täieliku rahastuse. Antud projektile kirjutasin esimest korda rahataotlusi ning kui esimene taotlus sai rohelise tule, andis see väga palju motivatsiooni juurde. Rohkelt toetas mind ka meeskond, kes oli väga iseseisev. Iga meeskonnaliige teadis, mida peab tegema ning hoidis oma tähtaegadest kinni. Positiivselt üllatas mind meeskonnasisene üksteise abistamine ja suunamine festivali ajal. Minu jaoks üheks suureks õnnestumiseks olid kolm festivali päeva, mis jooksid ajaliselt perfektselt. Rahule jäid nii teatrid, publik kui ka ASSTEJ Eesti Keskuse liikmed.

KOKKUVÕTE

Käesolev loov-praktiline lõputöö andis ülevaate festivalist “Teater noorele vaatajale” ning selle korraldamise eri tahkudest ning protsessist. Töö sisaldab festivali korraldanud organisatsiooni analüüsi, festivali tutvustust ja korraldusprotsessi, sealhulgas eelarvet, meeskonda, turundust, riskianalüüsi, sotsiaal-majanduslikku analüüsi. Töö võtab kokku sündmuse hinnang ning projektijuhi eneserefleksioon.

16.-18. oktoobril 2017 toimus viiendat korda festival “Teater noorele vaatajale”. Festival leidis esmakordselt aset Viljandis: Pärimusmuusika aidas, Sakala Keskuses, Ugala Teatris ning Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias. Kolmel päeval pakkus festivali programm etendusi, töötube, arutelusid ja ümarlauda. Festivalil osalesid üheksa lastele ja noortele mängivat teatrit väikelavadele mõeldud üheteistkümne lavastustega. Festivali eesmärgiks oli kokku viia lastele ja noortele mängivad teatrid ning haridus- ja kultuuritöötajad, kes etendusi oma asutustesse tellivad. Festivali kolmel arutelul osales kokku 58 inimest. Toimunud ümarlauast võttis osa 30 aktiivset teatritegijat ja huvilist. Uute kontaktide loomiseks korraldatud kahel õhtul toimunud festivaliklubist käis läbi 40 külastajat. Festivalil üles astunud teatrite etendusi käis vaatamas kokku 752 inimest ning töötubadest 23 huvitunut.

Projektijuhina tunnen, et sündmus õnnestus, nii mina kui kogu meeskond sai oma olemasolevaid oskusi rakendada ning kindlasti ka lisaks palju areneda. Festivali edukalt korraldamine andis mulle julgust ja jõudu juurde uute väljakutsete vastuvõtmiseks. Samuti sain kõike koolis õpitut rakendada korraga praktikas. Kogu projekti õnnestumine oli minu jaoks preemia õppimise ja enese arengu eest. Lisaks olen ääretult õnnelik, et sain koos töötada kõik need kuud just selle meeskonnaga, keda usaldas in ning kelle peale alati loota sain - võin neid nimetada tõelisteks sõpradeks ja olen alati valmis nendega uuesti midagi suurt ja pöörast ette võtma! Samuti olen tänulik ASSITEJ juhatusele ning oma TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia poolsele juhendajale Marju Mägerile, kes mulle alati nõu ja tuge andis.

KASUTATUD KIRJANDUS

ASSITEJ. 2018. ASSITEJ Eesti Keskus. <http://www.assitej.ee>, (05.01.2018).

ASSITEJ Eesti Keskus. 2017. Majandusaasta aruanne.

ASSITEJ INTERNATIONAL. 2018. ASSITEJ - International Association of Theatre for Children and Young People. <http://www.assitej-international.org/en/>, (05.04.2018).

Brooks, I. 2006. Organisatsioonikäitumine: üksikisik, rühm ja organisatsioon. Tallinn: Tallinna Raamatutrükikoda.

Eesti Konjunktuuriinstituut. 2012. Eestis toimuvate kultuuri- ja spordisündmuste regionaalse majandusliku mõju hindamine ning analüüs. https://www.ki.ee/publikatsioonid/valmis/Kultuuri-ja_spordisundmuste_majanduslik_moju.pdf, (30.04.2018).

Mittetulundusühingute seadus. RT I 1996, 42, 881; RT I, 09.05.2017, 21. <https://www.riigiteataja.ee/akt/MT%C3%9CS>, (05.14.2018).

Nielsen, K. 2006. MTÜ ASSITEJ Eesti Keskus põhikiri. <https://drive.google.com/file/d/0B8ASBxVmeggzLZ25ZbER3eC0yck0/view>, (07.04.2018).

Peil, M. 2012. Riskianalüüsi käsiraamat. Tallinn: Ten Team.

Rahvusvaheline projektijuhtimise käsiraamat. https://projektijuhtimine.wikispaces.com/file/view/Olulisemaid_peatykke.pdf/256534672/Olulisemaid_peatykke.pdf, (30.04.2018).

Siimon, A. 2004. Organisatsiooniõpetus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

UT. 2009. Tartu Ülikool.
https://www.ut.ee/haridustehnoloogia/projekt/kursus2/12_mis_on_sotsiaalse_mju_anals.html, (07.05.2018).

Vihalem, A. 2008. Turunduse alused. Tallinn: kirjastus Külim.

Viljandi linn. 2016. Viljandi linna arengukava 2016-2021.
https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4071/0201/6058/Vm94_lisa.pdf#, (10.05.2018).

Virovere, A., Alas, R. ja Liigand, J. 2005. Organisatsioonikäitumine. Kirjastus Külim.

Üksvärav, R. 2008. Organisatsioon ja juhtimine. Tallinn: TTÜ Kirjastus.

LISAD

Lisa 1 Festivali programm

ESMASPÄEV 16.oktoober

11.00 Ugala Teater “Vai-vai vaene Vargamäe” (1h 40min.) / Ugala Teatri väike saal

13.00-13.15 AVAMINE (10 min) / Pärimusmuusika Aida väike saal

13.15 Teater Piip ja Tuut “Pobiseja” (45 min.) / Pärimusmuusika Aida väike saal
(eelkooliealised - 3-6 a)

15.00 Must Kast “Röövel Rumcajs” (55 min.) / Sakala Keskuse suur saal (alates 5. eluaastast)

17.00 Teater Tuuleveski “Kolm hrock’n’roll põrsakest” (44 min.) / Pärimusmuusika Aida väike saal (3-12 a) VENE KEELES!!!

18.00 ARUTELU (Pärimusmuusika Ait)

20.00 FESTIVALIKLUBI

TEISIPÄEV 17.oktoober

9.00 VAT Teatri Lavavõitluse töötuba (2h) / Kalle Kõiv / Pärimusmuusika Aida väike saal

10.45 Lendav Lehm “Pall käe peal” (60 min.) / Pärimusmuusika Aida kamina saal (alates 5. eluaastast)

12.00 ÜMARLAUD (1,5h) /Aida väike saal

15.00 Must Kast “Peks mõisatallis” (80 min.) / TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia Black Box (alates 15 eluaastast)

17.00 VAT Teater “Mister Green” (55 min.) / Ugala Teatri väike saal (alates 9. eluaastast)

18.10 ARUTELU (Ugala keldrisaalis)

19.30 Karlova Teater “Tähelaps” (55 min.) / Sakala Keskuse suur saal (4–11 a)

21.00 FESTIVALIKLUBI

KOLMAPÄEV 18.oktoober

11.00 Kuressaare Linnateater “Rääkivad riided” (45 min.) / Pärinusmuusika Aida väike saal (5-12 a)

12.00 Liikumise töötuba “Kujutus liikumises” (2h) / Tiina Mölder / Akadeemia Mini-BlackBox

14.00 Miksteater “Nähtamatu poiss” (40 min.) / Pärinusmuusika Aida väike saal (alates 5. eluaastast)

15.00 ARUTELU/LÕPETAMINE

16.15 "Etenduskunstide multimeedia töötuba" (2h) / Carmen Seljamaa / Tüvka Vilma maja roheline stuudio

19.00 Ugala Teater “Primavera Paunveres” (2h) / Ugala Teatri väike saal

Lisa 2 Projekti ajaline tegevuskava

TEGEVUS	VEEBRUAR	MÄRTS	APRILL	MAI	JUUNI	JUULI	AUGUST	SEPTEMBER	OKTOOBER
Koosolek ASSITEJ juhatusega									
Meeskonna kokkupanek									
Meeskonna koosolekud									
Teatrite teavitamine									
Teatrite vastused ja tehniliste kaartide kinnitamine									
Kokkulepped etenduspaikadega									
Sponsorite ja toetajate leidmine									
Lavastuste valik ja läbirääkimised teatritega									
Rahataotluste esitamine									
Koduleheküljele informatsiooni lisamine ja täiendamine									
Kutsete väljasaatmine ja õpetajate teavitamine									
Festivali programmi ajakava koostamine, sh tehnilised ja sisulised läbirääkimised osalejatega									
Töötubade juhendajad, arutluste juhid, ümarlaua juhid leida									
Festivali kujunduse loomine									
Lepingute koostamine ja sõlmimine									
Programmi väljakuulutamise									
Esimene pressiteade									

TEGEVUS	VEEBRUAR	MÄRTS	APRILL	MAI	JUUNI	JUULI	AUGUST	SEPTEMBER	OKTOOBER
Õpetajate registreerimine festivalile									
Vabatahtlike kaasamine									
Suhtlus meediaga, kodulehe täiendamine, turundus ja reklaam									
Piletite broneerimine ja müük									
Festivali läbiviimine 16.-18. oktoober Viljandis									
Tagasiside osalejatelt, publikult ja korraldusmeeskonnalt									
Festivali kajastamine enne ja pärast meedias									
Aruannete koostamine ja kokkuvõtete tegemine									kuni detsember

Lisa 3 Riskianalüüs

Mida arvame juhtuvat?	T	M	Riski suurus (TxM)	Kus?	Millal?	Mida on võimalik teha selle vältimiseks?	Mida teha kui see siiski juhtub?	Vastutaja
Väiksemates saalides/ootes aalides on rohkelt rahvast, tekib õhupuudus, rahutus.	2	2	4	Viljandi Pärimusmuusika Ait/TÜ VKA	Enne etenduste algust, etenduse ajal	Hajutada publikut erinevate ruumide vahel ootamise ajal/ hoida ust või akent saalis lahti etenduse ajal.	Avada õhuavad, vajadusel suunata inimesed, kellel on halb saalist välja.	Projektijuht/müügijuht
Programmi ajaline nihe, publik muutub ärevaks.	2	3	6	Etenduspaikade saalides/ootesaalides	Enne etenduse algust	Hoida kinni kindlast ajakavast, planeerida iga minut korrektselt, mitte hinnata kiiruse võimeid üle.	Teavitada publikut, vabandada, pakkuda suupisteid, teha nooremale publikule mõni mäng.	Projektijuht/programmijuht
Tulekahju siseruumides	1	3	3	Etenduspaikades	Enne ja pärast etenduse lõppu, etenduse ajal.	Tutvuda maja evakuatsiooniplaaniga, kontrollida, et varuväljapääsuteed oleks pidevalt vabad, hoida silma peal, et ei kasutataks keelatud pürotehnikat ei publiku seas ega laval.	Inimesed evakueerida, kutsuda päästeteenistus, väiksema tule korral proovida ise tuli kustutada, teavitada maja kontaktisikut.	Projektijuht/müügijuht

Mida arvame juhtuvat?	T	M	Riski suurus (TxM)	Kus?	Millal?	Mida on võimalik teha selle vältimiseks?	Mida teha kui see siiski juhtub?	Vastutaja
Tehniline rike, tehnika süttimine	1	3	3	Etenduspaikades	Etenduse eel ja pärast, etenduse ajal	Kasutada ainult nõuetele vastavat tehnikat, kontrollida ohukohad üle, kontrollida, et ei oleks vedelemaid juhtmeid, et ei oleks vedeliku sattumise võimalust tehnikale. Võimalus lisatehnikale.	Inimesed evakueerida, kutsuda päästeteenistus, väiksema tule korral proovida ise tuli kustutada, teavitada maja kontaktisikut.	Projektijuht/tehniline juht
Publiku vigastused treppidel, konarustel	1	2	2	Etenduspaikades	Enne ja pärast etendus, etenduse ajal	Kontrollida, et trepid oleks kuivad, vaadata üle võimalikud konarused ja need silmapaistvaks muuta.	Pakkuda esmaabi, kutsuda kiirabi	Projektijuht/müügi juht
Terviserike publiku või esinejate seal	2	3	6	Etenduspaikades	Enne ja pärast etendus, etenduse ajal	Kontrollida, et oleks pidevalt õhtu, jälgida publikut, pakkuda esinejatele süüa ja vett, jälgida nende koormust.	Kutsuda kiirabi, pakkuda võimaluse korral esmaabi. Rahustada publikut; publik rahulikult saalist välja juhatada. Publikuga pidevalt suhelda ning neile piisavalt infot jagada, et nad ei jääks teadmatusse.	Projektijuht/programmijuht

Lisa 4 Projekti eelarve ja täitmine

KULU LIIK	SUMMA KOKKU	TÄITMINE	TULUD
MEESKOND			
Festivali loomingujuhhi töötasu	1500	1500	Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapital, omafinantseering
Tehnilise juhi töötasu	500	500	Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapital
Kujundaja töötasu	300	300	Viljandi linn, Hasartmängumaksu Nõukogu
Müügijuhi töötasu	400	400	Omafinantseering
Programmi koordinaatori töötasu	400	400	Omafinantseering
Turundusjuhi töötasu	400	400	Omafinantseering
Sponsorlusjuhi töötasu	300	300	Omafinantseering
Vabatahtlike tööjõukulu	300	300	Omafinantseering
RUUMIDE RENT			
Saali rent Pärimusmuusika Aidas	1628	1620	Hasartmängumaksu Nõukogu, Eesti Kultuurkapitali Viljandimaa ekspertgrupp
Saali rent Ugalas	600	600	Hasartmängumaksu Nõukogu
Saali rent Kultuuriakadeemias	100	100	Omafinantseering
Saali rent Sakalas	380	380	Hasartmängumaksu Nõukogu

KULU LIIK	SUMMA KOKKU	TÄITMINE	TULUD
TEHNIKA			
Valgustehnika ja helitehnika rent	600	645.44	Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapital, Hasartmängumaksu Nõukogu
PROGRAMM			
Etenduste tasud teatritele	8500	7632	Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapital, Hasartmängumaksu Nõukogu
Töötubade, arutluste ja ümarlaua juhtide tasud	1700	1500	Hasartmängumaksu Nõukogu
Seminaride, töötubade ja arutluste, festivaliklubi materjalid	400	159.3	Omafinantseering, piletitulu
Festivali klubiõhtu esinejad	0	100	Piletitulu
SISUSTUS			
Ruumide dekoratsioonid	60	60	Omafinantseering
TURUNDUS			
Plakatite trükk	60	60	Sponsorlus
Flaierite trükk	30	30	Sponsorlus
Teatmike trükk	92	264	Viljandi linn, Hasartmängumaksu Nõukogu, Eesti Kultuurkapitali Viljandimaa ekspertgrupp
Reklaamikulud ajalehtedes	400	100	Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapital
Piletite trükk	43	37	Viljandi linn

KULU LIIK	SUMMA KOKKU	TÄITMINE	TULUD
Reklaamvideo	150	199.8	Hasartmängumaksu Nõukogu, Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapital
Raadioklipp	40	86.76	Hasartmängumaksu Nõukogu, Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapital
TRANSPORDIKULUD			
Transport	600	693	Hasartmängumaksu Nõukogu, omafinantseering, piletitulu
MAJUTUSKULUD			
Esinejate ja töötubade juhendajate, korraldajate majutuskulu	3000	1942	Hasartmängumaksu Nõukogu, omafinantseering, sponsorlus
TOITLUSTUS			
Toitlustamiskulu	500	1495	Hasartmängumaksu Nõukogu, omafinantseering, sponsorlus
OOTAMATUD KULUD			
Ootamatud kulud	500	426	Omafinantseering
MUUD KULUD			
Kontoritarbed	100	58.7	Omafinantseering, piletitulu
Sidekulud	100	100	Hasartmängumaksu Nõukogu, omafinantseering
Raamatupidamiskulud	250	420	Hasartmängumaksu Nõukogu
Tänumeened	50	200	Sponsorlus
KOKKU:	23983	23009	

TULU ALLIKAS (RAHASTAJA)	SUMMA
Omafinantseering	3540.00
Hasartmängumaksu Nõukogu	7390.00
Piletitulu	1207.00
Viljandi linn	387.00
Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapital	2000.00
Eesti Kultuurkapitali viljandimaa ekspertgrupp	200.00
Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapital	7500.00
Sponsorlus	785.00
KOKKU	23009.00

SUMMARY

Present creative-practical final thesis gave an overview of the festival called „Theatre for Young Audiences“ and it’s different angles and process of organization. The paper includes the analysis of the organizing organization, the overview of the festival, the organizing process including budget, team, marketing, risk-analysis and socio-economical analysis. The thesis outlines the evaluation of the festival and project managers self-reflection.

The festival „Theatre for Young Audiences“ took place for the fifth time on 16th-18 of October in 2017. It was the first time when the festival was held in Viljandi. It took place in several locations such as Estonian Traditional Music Center, Sakala Center, Ugala Theater and University of Tartu Viljandi Cultural Academy. During the three days, the festival offered several theater plays, workshops, discussion rounds and round-table discussion. There were nine theaters with eleven different plays targeting children and youth. The purpose of the festival was to connect the theaters, who focus on youth and children plays and educational-cultural workers, who could order the plays to their organisations. The three discussion rounds which took place during the festival had 58 participants. The roundtable-discussion had 30 active participants. For the purpose of mingling and getting new contacts a festival club was opened on two evenings, there were 40 participants in total taking part of it. In total 752 persons went to see the theater plays in the festival and there were 23 participants on the workshops.

As the project manager I feel that the festival was successful, myself and the whole team could apply their current skills and develop new skills. The successful organization of the festival gave me the courage and strength to tackle new opportunities and challenges. In addition I also got to apply everything I had learnt at the university as the project manager in the festival. The successfulness of the whole project was an award for me for the hard studying and for the self development. Furthermore, I am really happy that I could work together all these months with such a great team I could always trust and count on. I can call them my real friends and would always be willing to do something big and crazy with them again ! Additionally I am thankful for the management of ASSITEJ and for my supervisor from UT Viljandi Cultural Academy, Marju Mäger, who always supported me and gave me advice.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Marii Rein

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose
Teater noorele vaatajale 2017,

mille juhendaja on Marju Mäger,

1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas
digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas
digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega
isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, **23.05.2018**